

ת"פ 62333/10/21 - מדינת ישראל נגד צבי גנדלמן

בית משפט השלום בחיפה

ת"פ 62333-10-21 מדינת ישראל נ' גנדלמן ואח'

בפני המאשימה
כבוד השופט שלמה בנג'ו
מדינת ישראל
ע"י פרקליטות מחוז ת"א
נגד הנאשם
צבי גנדלמן
ע"י עו"ד עמית חדד ו/או ליאור אפשטיין

החלטה

בפני טענה מקדמית לפי סעיפים 149 (3) לפיה נפל פגום ופסול בכתב האישום, ובקשה לתקן את כתב האישום ולהבהירו, לפי סעיף 150 לחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב) התשמ"ב-1982 (להלן: "חסד"פ").

הבקשה מתמקדת, בסעיפי כתב האישום, בגינם מיוחסת לנאשם עבירת מרמה והפרת אמונים.

לפי הטענה כתב האישום לא נוסח באופן בהיר, תוך השמטת עובדות רלבנטיות שאינן משרתות את גישת המאשימה, כך שלא מוצגת בפני בית המשפט התמונה העובדתית במלואה, כנדרש על פי החוק והפסיקה.

דין והכרעה:

הוראת החוק החלה בענייננו היא הוראת סעיף 85 (4) לחסד"פ הקובעת כי כתב האישום יכיל את:

"תיאור העובדות המהוות את העבירה בציון המקום והזמן, במידה שאפשר לבררם".

השאלה, אם כן, המונחת לפתחו של בית המשפט היא, האם כתב האישום, מכיל את אותן "עובדות המהוות את העבירה" המיוחסת לנאשם.

הסניגורים המלומדים טוענים לפגמים שנפלו בניסוח כתב האישום, ביחס למס' סעיפי אישום ששובאו להלן, ועותרים לתקן ולהבהיר אותם.

בטרם התייחסות פרטנית לסעיפי כתב האישום המדוברים, ובכדי לסבר את אוזנו של הקורא, אתן רקע תמציתי בקליפת

אגוז, ביחס לעבירה המרכזית המיוחסת לנאשם, על פי העובדות המתוארות בכתב האישום, על מנת להבין את הנטען ע"י הצדדים.

שמואל לוי קבלן ויזם נדל"ן בעל אינטרסים כלכליים בעיר חדרה (**להלן: "לוי"**). לוי גם החזיק ב-100% ממניותיה של חברת "אוריאל חן בע"מ" שלה נדל"ן בחדרה.

בין השנים 2003-2011 שימש לוי כחבר מועצת העיר, מטעם סיעת ש"ס, ומילא מגוון תפקידים במנגנון העירוני, ובתפקידיו אלה צבר כוח פוליטי ויכולת השפעה משמעותית על ציבור הבוחרים בעיר.

בבחירות לראשות המקומית בחדרה, שהתקיימו ביום 22.10.2013, פעל לוי לבחירתו של הנאשם על פני ראש העיר המכהן, ובתום מערכת בחירות צמודה נבחר הנאשם לראשות העיר.

הנאשם החל לכהן החל מאוקטובר 2013 כראש עיריית חדרה, והחל מיום 22.10.13 ועד ליום 4.6.18 כיהן כיו"ר הוועדה המקומית לתכנון ובנייה בחדרה.

הסניגורים המלומדים, טוענים כאמור, לפגם או פסול בכתב האישום שנפל בסעיפי האישום - 13, 25, 35 ו-52, בטענה שהם אינם משקפים את מלוא התמונה העובדתית.

להלן אתייחס לנטען ביחס לכל סעיף, כסדרם:

סעיף 13 לכתב האישום - לפי הנטען בכתב האישום, לוי פעל לטובת בחירתו של הנאשם לראשות העיר. פעולותיו של לוי, כללו, בין היתר, פניות למועמדת מתחרה, כדי שזו תוותר על מועמדותה לטובת הנאשם, כמו כן, הוא שכנע בוחרים להצביע לנאשם, והשתתף במשא ומתן קואליציוני עם סיעות שונות שקיבלו ייצוג במועצת העיר.

הסניגורים טוענים, כי סעיף זה אינו מפרט מי היא אותה מועמדת מתחרה, האם לוי פעל בהוראתו או בשליחותו או בידיעתו של הנאשם, האם לוי הציע משהו בתמורה לפרישתה של המתחרה, מה התרחש בעקבות הפניות לאותה מתחרה, האם היא הסירה את מועמדותה.

עוד נטען, כי דברים אלו הושמטו מכתב האישום, ולא בכדי, שכן, אותה המועמדת מתחרה, הלוא היא הגברת חדווה יחזקאלי, לא זו בלבד שהיא לא וויתרה על מועמדותה, למרות פניותיו של לוי אליה, היא התמודדה בבחירות 2013 וגרפה 18.8% מהקולות.

כן נטען, כי הפעולות של לוי אינן מפורטות כדבעי, מה עשה, את מי שכנע, מה הכוונה בשכנוע בוחרים להצביע לנאשם,

באיזה נסיבות שכנע אותם, באיזה כמות מדובר, עוד נטען, כי גם השימוש בביטוי "בין היתר" הינו עמום ומטעה. הסניגורים עתרו איפוא, למסירת פרטים מדויקים יותר.

כאמור, לפי הוראות החוק, כתב האישום צריך להכיל את העובדות המקיימות את יסודותיה של העבירה המיוחסת לנאשם, והמתארות בפני הנאשם, באופן בהיר וענייני, את "סיפור המעשה" אותו תבקש התביעה להוכיח, כך שהן מאפשרות לנאשם להבין, עם מה הוא צריך להתמודד, מה נטען נגדו, כך שהוא יכול להתגונן באופן אפקטיבי, מפני האשמות נגדו. על כתב האישום לדייק בעובדות, ולשקף הצגה הולמת של התנהגות הנאשם ונסיבות ביצוע העבירה, כפי שהן עולות מהראיות, עם זאת, אין התביעה צריכה לפרט בכתב האישום את כל השתלשלות העניינים, הסובבת כל פרט מפרטי האישום, לפרטי פרטיה, זו תתבאר במשפט, עם הנחת מלוא חומר החקירה בפני בית המשפט, כך היא הפסיקה עוד מקדמת דנא (ע"פ 88/58 קייזר ואח' נ' היועמ"ש לממשלה; רע"פ 4484/92 רפאל נ' מדינת ישראל (1992)).

עוד נפסק, כי הביקורת השיפוטית על ניסוח כתב האישום מצומצמת למדי, ויש להפעילה במשורה, ורק במקרים חריגים, הנגועים בחוסר סבירות קיצוני. אפנה מהעת האחרונה למשל לבג"צ 199/18 בן טובים נ' מדינת ישראל (2018), שם עסק כתב האישום, בתקיפה הגורמת חבלה של ממש ופגיעה. העותר טען שכתב האישום אינו מפרט את כל השתלשלות העניינים בינו לבין המתלונן והדבר מהותי להגנתו. לעמדתו, נעדרים מכתב האישום פרטים מהותיים, המתייחסים לאופי התקיפה וכלי הנשק שבהם השתמש המתלונן נגדו, לא צוין כי המתלונן תקף אותו עם נעלי ברזל ועוד. בית המשפט העליון בשבתו כבית הדין הגבוה לצדק, הבהיר, מפי כב' השופט יצחק עמית, כי אין מקום להתערב בשיקול דעתה של התביעה הנסמכת על התשתית הראייתית וכי "**...החלטה לגבי אופן ניסוח כתב האישום היא במובהק מסוג ההחלטות שבליבת הסמכות ושיקול הדעת של התביעה...**", ולא מצא להתערב באופן ניסוח כתב האישום, על אף טענותיו של העותר, שנגעו לפרטים מהותיים בהשתלשלות העניינים, ויכלו לתרום, בראיית העותר, לביסוס הגנה עצמית.

מהכללים לנדוננו.

המאשימה ייחסה לנאשם 1 עבירה של מרמה והפרת אמונים, לפי סעיף 284 לחוק העונשין, בגין הפעולות שביצע כשהוא מצוי לכאורה בניגוד עניינים עם הקבלן לוי.

סעיף 284 לחוק העונשין קובע כדלקמן:

"עובד הציבור העושה במילוי תפקידו מעשה מרמה או הפרת אמונים הפוגע בציבור, אף אם לא היה במעשה משום עבירה אילו נעשה כנגד יחיד, דינו מאסר שלוש שנים".

סעיף 13 לכתב האישום מתאר את טיב פעולותיו של לוי לטובת הנאשם כמפורט לעיל, לאחריו בא סעיף 14 המתאר כיצד הנאשם חש מחויבות אישית עמוקה כלפי לוי, עקב הסיוע לבחירתו, כשבהוראת סעיף 14 צוין "**הנאשם גנדלמן**

נקלע למצב של ניגוד עניינים חריף בין תפקידו הציבורי לבין רצונו להטיב עם לוי ולהיבחר לכהונה נוספת כראש העירייה". בסעיף 15 מצוין, כי הנאשם לא דיווח על ניגוד העניינים ליועצת המשפטית של העירייה, לא חתם על הסדר ניגוד עניינים, לא פסל את עצמו מלדון בענייניו של לוי, לרבות בכובעו כיו"ר הוועדה המקומית לתכנון ובניה. סעיף 16 מסכם וקובע, כי במהלך התקופה הרלבנטית לכתב האישום הנאשם ביצע פעולות וקיבל החלטות בעניינים הקשורים ללוי במסגרת תפקידו הציבורי, וכל זאת כשהוא נתון בניגוד עניינים ומודע לקיומו של ניגוד עניינים זה.

במצב דברים זה, קיימת תשתית עובדתית ופירוט מספק בכתב האישום, המבססים, לכאורה, את העובדות המקימות את יסודות העבירה המיוחסת לנאשם.

סעיף 25 לכתב האישום - סעיף זה מצוי בפרק הדין בניגוד העניינים בו היה הנאשם כראש עיר שעה שחברת "אוריאל חן בע"מ" שבבעלותו של לוי, הגישה בקשה לוועדה המקומית לתכנון ובניה, כשהנאשם הוא יו"ר הוועדה, לקבלת היתר בנייה להקמת בית חולים סיעודי. במסגרת בקשה זו, ביקשה חברת "אוריאל חן בע"מ", הקלות בנייה שונות, לרבות תוספת של קומות נוספות. בשלב מסוים, החליט לוי, כי הקמת בית החולים הסיעודי, אינה רווחית עבורו, ולכן פעל לשינוי ייעוד הקרקע. הוא נפגש עם הנאשם בלשכתו, ללא נוכחות אנשי מקצוע מטעם העירייה, וזאת באופן חריג. במהלך הפגישה, ביקש לוי מהנאשם, לשלוח מכתב רשמי של העירייה למשרד האוצר, בו יצוין כי העירייה תומכת בבקשתו של לוי לשינוי הייעוד.

בסעיף 25 לכתב האישום נטען, כי לאחר הפגישה הנ"ל, הנאשם התייעץ עם היועצת המשפטית של העירייה, מבלי לחשוף בפניה את ניגוד העניינים בו הוא מצוי, והיא המליצה לנאשם שלא לשלוח את המכתב בשלב זה, אלא רק אם תתקבל פנייה ממשרד האוצר לעירייה.

טוענים הסניגורים המלומדים, כי המאשימה בחרה שלא להבהיר, האם הנאשם פעל על פי הנחיית היועצת המשפטית, אם לאו. לדבריהם, בפועל, אין מחלוקת, כי הנאשם פעל לפי הנחיית היועצת המשפטית והמכתב מעולם לא יצא. המאשימה חולקת על חובתה לכלול פרט זה ולא עולה מתגובתה כי היא מסכימה להתקיימותו, עוד היא מעלה תמיהה, מדוע עליה להתייחס לדברים שכלל לא נעשו, ומטילה ספק באם בתקופה הקצרה שחלפה מאז אותה שיחה, ועד לפרוץ החקירה, הדברים היו כנטען.

כאמור, השאלה היא האם כתב האישום מכיל את העובדות הרלבנטיות לאישום. לפי הדין, עצם העובדה שהנאשם 1 כנושא משרה ציבורית בכירה, לא חשף בפני היועצת המשפטית של העירייה את ניגוד העניינים בו היה מצוי, די בכך, לכאורה, כדי להקים עליו ביצועה של עבירת הפרת אמונים. שכן, פגיעה בציבור לצורך קיום יסודותיה של עבירת הפרת האמונים, איננה חייבת לבוא לכלל ביטוי בגרימת נזק ממשי, והיא יכולה להתבטא בגרימת נזק מופשט כגון פגיעה באינטרס הציבורי או בערך בעל אופי ציבורי, בטוהר המידות, באמון הציבור במערכת השלטונית (י. קדמי, **על הדין בפלילים**, חוק העונשין, חלק שלישי, מהדורה מעודכנת -2006, בעמ' 1698-1695).

סעיף 35 לכתב האישום - בחלק זה של כתב האישום צוין, כי החל מיום בחירתו של הנאשם לראשות העיר, ובמהלך כל

התקופה הרלבנטית לכתב האישום, העניק הנאשם, יחס מועדף ללוי, בכך שאפשר לו גישה ישירה ללשכתו ולעובדיה, תוך מתן אוזן קשבת לבקשותיו ופניותיו השונות. לוי ניצל את הגישה הישירה שניתנה לו לקיום פגישות רבות עם הנאשם, ראש העיר, לעיתים ללא קביעת פגישה מראש איתו, וללא תיאום מוקדם. בסעיף 35 לכתב האישום נטען, כי הפגישות של לוי עם הנאשם ופניותיו הרבות של לוי לצוות הלשכה, עסקו, בחלקן, בענייני הפרטיים של לוי, כמפורט בכתב האישום, "ובחלקן בעניינים המתוארים בסעיף 34 לעיל והכל בדרך שיש בה כדי לפגוע באמון הציבור נוכח ניגוד העניינים בו היה נתון הנאשם גנדלמן כמתואר לעיל".

טוענים הסניגורים המלומדים, כי לא ברור מהם אותם "עניינים המתוארים בסעיף 34 לעיל" כנקוב בסעיף 35 לכתב האישום. המאשימה משיבה לכך, שהטענה היא שללוי היתה "דלת פתוחה" אצל הנאשם, ראש העיר, הייתה לו נגישות מיוחדת ללשכתו, הייתה לו אוזן קשבת לכל בקשותיו ופניותיו, וכל זאת על חשבון האינטרס הציבורי שבהתנהלות תקינה של לשכת ראש עיר. לעמדתה, די בפירוט המובא בכתב האישום, כדי להבהיר את גבולות הגזרה של כתב האישום, ואת העובדות שמפניהן צריך הנאשם להתגונן. עוד ציינה, כי ההפניה לסעיף 34 הכתובה בסעיף 35 לכתב האישום, שגויה, היה צריך להיות רשום סעיף 33 ולא 34, מדובר בפליטת קולמוס. יצוין, כי בסעיף 33 נטען כי עובדי העירייה וגורמים אחרים אשר רצו לקדם את ענייניהם האישיים היו פונים ללוי כדי שיפעל עבורם מול העירייה בנושאים שונים, לרבות קבלה לעבודה בעירייה ושיפור תנאי העסקה של עובדים, לרבות העברת עובדים, מתן דרגות, מתן קביעות ואישור שעות נוספות.

סעיף 35 לכתב האישום, בהפנתו לסעיף 34, אכן יוצר אי בהירות, שכן ברור מהפניה זו, מה הם המעשים המיוחסים לנאשם המקימים את ניגוד העניינים אליו מכון כתב האישום. עם זאת, המאשימה מודה בשגיאתה, ומשהבהירה בתגובתה, כי הכוונה בהפניה לסעיף 33 ולא לסעיף 34, ולמעשים הנקובים בו, כמקימים את ניגוד העניינים, באה אי בהירות על תיקונה. בנסיבות אלה, מכילות הוראות סעיף 35 את העובדות הדרושות המקימות לכאורה את ניגוד העניינים ומכאן את העבירה המיוחסת לנאשם.

לאור זאת, אני מורה על תיקון סעיף 35 כך שההפניה בו תהיה לסעיף 33 ולא לסעיף 34.

סעיף 52 לכתב האישום - סעיף זה ממוקם בחלק האחרון של כתב האישום שעניינו שיבוש מהלכי חקירה, בפרק זה, ישנו סיכום של כל מעשיו של הנאשם, כפי שמתוארים בכתב האישום. סעיף 52 אף הוא מפנה ומסכם את הנתען בכתב האישום וזו לשונו: "בכל מעשיו המתוארים לעיל בכתב אישום זה, הנאשם גנדלמן עשה במילוי תפקידו מעשה מרמה או הפרת אמונים הפוגע בציבור".

טוענים הסניגורים המלומדים, כי המאשימה בחרה ניסוח כוללני ועמום, לפיו "כל המעשים" המתוארים בכתב האישום, מקימים עבירת מרמה והפרת אמונים, מבלי להפנות לסעיפים ספציפיים. לכך משיבה המאשימה, כי כתב האישום מייחס לנאשם עבירה אחת של מרמה והפרת אמונים, בשל מכלול המעשים שעשה הנאשם, בהם פעולותיו בעבור הקבלן לוי, בעוד הוא מצוי בניגוד עניינים חריף לגביו, פעולותיו בקשר עם מחיקת היומן, כמפורט בכתב האישום, ופעולותיו בכל הנוגע לשיבוש מהלכי חקירה. לעמדתה, סעיף 52 לכתב האישום מבהיר, כי האישום בעבירת המרמה והפרת האמונים חולש על הפעולות שעשה הנאשם בעבור לוי, כמפורטות בסעיף 36 לכתב האישום, וגם על האירועים הנוספים שפורטו

בכתב האישום בסעיפים 37-51.

יצוין, כי סעיפים 52-55 לכתב האישום מסכמים את האמור בו, תוך שהוראות סעיפים 53-55 מפנות למעשים המפורטים בסעיפים הרלבנטיים בכתב האישום, המניחים תשתית עובדתית לביצוע העבירות השונות המיוחסות לנאשם. באופן זה, הן מאפשרות לנאשם, להבין מתוך כתב האישום, מהי התשתית העובדתית המקימה את העבירה המיוחסת לו בכתב האישום.

לאור ניסוחם של כלל "סעיפי הסיכום" הללו, נראה לי שנפלה שגגה בהיסח הדעת ונשמט סיכום והפניה דומה בסעיף 52 אשר תבהיר אלו מעשים מקימים את העבירה המיוחסת לנאשם. משכך, אני מורה על תיקון 52 לכתב האישום, בהתאם לאמור בסעיף 32 לתגובת המאשימה.

אני מורה כי סעיף 52 לכתב האישום יתוקן כך שיירשם בו: "**בכל מעשיו המתוארים בסעיפים 10-36 לעיל בכתב אישום זה, הנאשם עשה במילוי תפקידו מעשה מרמה או הפרת אמונים הפוגע בציבור**". אבהיר כי המאשימה רשאית תוך 7 ימים להציע ניסוח אחר ובלבד שהוא יתייחס, כמו הניסוח הזה, למעשים המהווים לשיטתה את ביצוע העבירה המיוחסת לנאשם.

סוף דבר

כתב אישום מתוקן, הכולל את ההערות המפורטות בהחלטה זו, יוגש בתוך 7 ימים מהיום.

ניתנה היום, כ' תמוז תשפ"ב, 19 יולי 2022, בהעדר הצדדים.